

مرز میان مقاومت و تقیه/ برداشت نادرست از مقاومت موجب آسیب به جامعه می شود

رئیس شعبه تهران جامعه المصطفی العالمیه در تشریح نسبت مقاومت و تدبیر گفت: مدیریت صحیح مقاومت می تواند در تشخیص مرزها به ما کمک کند.

رئیس شعبه تهران جامعه المصطفی العالمیه در تشریح نسبت مقاومت و تدبیر گفت: مدیریت صحیح مقاومت می تواند در تشخیص مرزها به ما کمک کند. یک برداشت خطا از مقاومت در تصمیمات فردی آسیبی به مراتب کمتر دارد تا تصمیمات جمعی، یعنی در یک جامعه اسلامی گاهی یک برداشت نادرست از مقاومت یک مجموعه ای از پیروان دین و مکتب را دچار آسیب می کند. حجت الاسلام علی اکبر عطاران طوسی رئیس شعبه تهران جامعه المصطفی العالمیه در گفتگو با خبرنگار مهر به دیدگاه اسلام درباره مقاومت اشاره کرد و گفت: آیه شریفه قرآن خطاب به پیامبر(ص) و همه مسلمانان می فرماید «فاستقم كما امرت و من تاب معك» یعنی ای پیامبر در برابر ناملازمات و سختی هایی که دشمنان بر تو وارد می کنند، استقامت کن و این دستور برای تو و همه کسانی است که از تو پیروی می کنند.

وی تأکید کرد: همیشه ایمان با صبر و مقاومت در برابر ناملازمات عجین بوده است؛ چه ناملازمات بیرونی که از سوی دشمنان اسلام بر مسلمانان تحمیل می شود و چه صبر و مقاومت در برابر فشارها و امیال نفسانی این مسئله را می بینیم و مقاومت در برابر ناملازمات بیرونی و درونی به گونه ای است که بر اساس آیات و روایات، خداوند برای صبر و مقاومت در این مسیر پاداش دنیوی و اخروی قرار داده است. پاداش دنیوی اش آن است که وقتی انسان در برابر سختی های بیرونی و درونی مقاومت می کند باعث تقویت و تعمیق ایمان می شود.

مدیر اهل سنت بعثه مقام معظم رهبری یادآور شد: ما در زندگی مان چنین تجربه ای را داریم یعنی وقتی فشاری بر ما می آید اگر لحظه اول صبوری نکردیم و تحت تأثیر این سختی ها قرار گرفتیم، خیلی راحت فشارهای بعدی را نیز می پذیریم یعنی هیچگونه مقاومتی نخواهیم داشت. اما اگر گام اول استقامت کردیم و سختی را بر خود تحمل کردیم بعداً فشارهای به مراتب سخت تر چه بیرونی و چه درونی را تاب می آوریم و مقاوم می شویم.

حجت الاسلام عطاران افزود: خداوند در قرآن نسبت به دغدغه پیامبر(ص) برای هدایت مردم می فرماید که ای پیامبر ما به تو گفتیم که برای مردم صبوری کن و دل بسوزان اما تو نزدیک است که جان خود را برای هدایت آنها فدا کنی. یعنی حتی آنقدر پیامبر در برابر سختی ها و دشمنان استقامت به خرج داد و مسلمانان نیز صبوری کردند که دشمن کم آورد. مثلاً جریان بی حرمتی فردی مشرک نسبت به پیامبر(ص) که از پشت بام خانه اش هر روز شکمبه حیوان بر سر مبارک پیامبر(ص) می ریخت، و با برخورد صبورانه پیامبر(ص) مسلمان شد نتیجه و پاداش همین مقاومت است و نمونه های بسیاری از این مقاومتها را در زندگی اهل بیت(ع) می بینیم و حتی در جریان واقعه کربلا روایت آمده است که هرچه به ظهر و عصر عاشورا نزدیک می شدیم و حملات و سختی های دشمن شدت می گرفت چهره امام حسین(ع) برافروخته تر می شد و این مسئله دشمن را می شکست و نمی توانست این صبوری را تحمل کند.

وی با اشاره به اینکه آنچه امروز بر ما و جامعه مسلمانان وارد می شود به مراتب در مقایسه با آنچه بر پیامبر(ص) و اهل بیت(ع) وارد شد، ناچیزتر است، افزود: متأسفانه در درون امت اسلامی این مقاومت درونی و بیرونی را کمتر می بینیم و آسیبهای آن را نیز شاهدیم و آن انسانهایی موفق هستند که به پیروی از پیامبر(ص) و ائمه اطهار(ع) در برابر این فشارهای درونی و بیرونی مقاومت و صبوری کنند.

رئیس شعبه تهران جامعه المصطفی العالمیه در تبیین مرز مقاومت و نسبت آن با بحث «تقیه» گفت: تقیه در مواردی است که انسان خوف جان و یک ضرر مهمی به اسلام و به جامعه ای را دارد و در این شرایط مأمور به تقیه و پنهان کردن عقایدش را دارد و تشخیص آن بسیار ظریف و دقیقی است. البته مراجع تقلید حکم کلی را درباره تقیه می دهند اما تعیین مصداقش را باید از کسانی که در مقام عمل با این مسائل مواجه هستند پیگیری کنیم تا بتوانیم این مرز ظریف را تشخیص دهیم.

وی افزود: معمولاً در روایات، جایی که اظهار عقیده به اختلاف شدید و از هم گسستگی امت اسلامی منتهی می شود، اجازه تقیه داده می شود و این مسئله بیشتر درون دینی است اما در مورد دشمن بیرونی چنین مطلبی انتظار نمی رود که ما عقاید دینی

خودمان را پنهان کنیم. در واقع مرز تقیه درون دینی است نه در مواجهه با دشمن بیرونی والا در هیچ جنگی نباید مقاومت بکنیم چون موجب کشتار مسلمانان می شود. در مرز اصول نباید کوتاه آمد و باید مقاومت کرد اما در مرز فروع تقیه مطرح است مثلا در جایی که حساسیت نسبت به خواندن نماز با مهر وجود دارد می توان مهر نگذاشت و نماز از بین نمی رود اما در برابر دشمنان بیرونی اصلا بحث تقیه وجود ندارد.

حجت الاسلام عطاران طوسی در پایان در تشریح نسبت مقاومت و تدبیر گفت: مدیریت صحیح مقاومت می تواند در تشخیص مرزها به ما کمک کند. یعنی یک وقتی فرد به خاطر ضعف و ترس خودش می آید مقاومت را می شکند به این بهانه که آسیب به من وارد می شود. اما فرد دیگری ممکن است جانش را هم برای عقیده اش بدهد و این بحث فردی تری است اما در تصمیمات جمعی در یک جامعه اسلامی گاهی یک برداشت نادرست از مقاومت یک مجموعه ای از پیروان دین و مکتب را دچار آسیب می کند. این البته در همه جا صادق است اگر در اجرای دستورات اسلام تدبیر و عقلانیت حاکم باشد، به خوبی هم تفسیر و هم اجرا می شود اما اگر نه، مشغول به احساسات و عواطف شود، دچار آسیب جدی خواهیم شد.